

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної
ради ДНЗ №26 «Ласкавушка»
протокол №1 від 31.08.2022

Н.О. Криворотенко
2022 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Сумського дошкільного навчального закладу
(центр розвитку дитини) №26 «Ласкавушка»
Сумської міської ради
на 2022/2023 навчальний рік

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ I. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання	6
Розділ II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх напрямків, логічна послідовність їх вивчення.....	13
Розділ III. Форми організації освітнього процесу	23
Розділ IV. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.....	26

Вступ

Освітня програма Сумського дошкільного навчального закладу (центр розвитку дитини) №26 «Ласкавушка» Сумської міської ради розроблена відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», Конвенції ООН про права дитини, Положення про заклад дошкільної освіти, Базового компоненту дошкільної освіти, чинних освітніх програм, нормативних актів, що визначають єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів освіти та набуття необхідних компетентностей.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Мета і завдання освітньої програми:

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в ДНЗ №26 «Ласкавушка»;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
- забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;

- єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
- забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розрив та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
- організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;
- забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;
- корекційно-розвивальна робота, що забезпечує своєчасну спеціалізовану допомогу в освоєнні змісту навчання і корекцію вад дітей в умовах закладу дошкільної освіти;
- підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти;
- розвиток комунікативно-мовленнєвої компетенції та логіко-математичної.

Прогнозований результат освітньої програми:

Для здобувачів освіти:

- створення кожному вихованцю сприятливих умов для повноцінного особистісного росту;
- міцний стан фізичного та психологічного здоров'я дітей, що буде сприяти підвищенню якості їх освіти;
- забезпечення індивідуального педагогічного і медико-соціального супроводу кожної дитини для особистісного зростання;
- якість сформованості ключових життєвих компетенцій сприятиме успішному навчанню дитини в школі;
- доступна та якісна освіта допоможе сформувати уявлення вихованців про цілісну систему світу;
- формування практичних життєвих компетенцій.

Для педагогів:

- кожному педагогу надана можливість для різних форм підвищення професійної майстерності;
- кваліфікація педагогів дозволить забезпечити сформованість ключових компетенцій дошкільника;
- подальший розвиток умов для успішного освоєння та впровадження сучасних педагогічних технологій;
- підтримка інноваційної діяльності педагогів.

Організація освітнього процесу в Сумському ДНЗ №26 «Ласкавушка» у 2022/2023 навчальному році буде здійснюватися відповідно до власної концепції за пріоритетними напрямками:

1. Виховання патріотизму вихованців як необхідний складник освітнього процесу.

2. Створення умов для підвищення фахового рівня педагогічних працівників щодо організації освітнього процесу за дистанційною та змішаними формами організації освітнього процесу.

3. Організація психологічної, методичної підтримки педагогічних працівників. Надання різних видів психологічно-педагогічної підтримки дітям, батькам.

4. Продовжити роботу щодо розв'язання проблем становлення і розвитку особистості на ранніх етапах онтогенезу в рамках інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня.

Педагоги ДНЗ забезпечують засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти України.

Обов'язковий мінімум передбачає:

- компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;

- надання пріоритету соціально-моральному розвитку особистості, формування у дітей вміння узгоджувати особисті інтереси з колективними;

- формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду;

- забезпечення індивідуального особистісного розвитку дітей дошкільного віку.

Забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у послідовності чинних програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми для 1 класу початкової школи.

Формування позитивної мотивації здобувачів освіти до освітньої діяльності здійснюється через розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.

Розділ І. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти

Сумський дошкільний навчальний заклад (центр розвитку дитини) №26 «Ласкавушка» Сумської міської ради у 2022/2023 навчальному році спрямовує свою діяльність на реалізацію основних завдань дошкільної освіти у контексті положень Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р.

Організація діяльності закладу дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році залежатиме від тривалості правового режиму воєнного стану в Україні та епідемічної ситуації у Сумському регіоні. Враховуючи дію режиму воєнного стану, навчальний процес в закладі буде проводитися за змішаною формою навчання (очна та дистанційна), також враховуючи епідемічний стан у країні, буде проведена робота щодо заохочення всіх учасників освітнього процесу (офлайн) до дотримання гігієнічних навичок, соціальної дистанції у приміщенні та на території закладу освіти з метою забезпечення виконання профілактичних і протиепідемічних заходів.

Освітній процес у Сумському ДНЗ №26 «Ласкавушка» здійснюється за програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України та регіональними парціальними програмами.

Зміст інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти забезпечується через освітню програму розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі», рекомендованої Міністерством освіти і науки України (лист МОНУ від 12.07.2019р. №1/11-6326).

Варіативна складова Базового компонента дошкільної освіти реалізується через роботу гуртків та інтеграцію змісту парціальних програм у різні види діяльності.

№ з/п	Назва	Автор	Документ про надання грифа	Група, у якій реалізується	П.І.П. педагогів
Парціальні програми					
1	Програма з економічного виховання «Афлатот»	міжнародна фундація «Aflatoun International» (Нідерланди)	наказ МОН від 22.01.2016 №46 «Щодо упровадження основ соціальної і фінансової освіти дітей дошкільного віку»	Спеціальна група для дітей з вадами мови «Веселка»	Деуля І.В.
2	Дошкільнятам освіта для сталого розвитку	Н Гавриш, О.Пометун	Лист інституту модернізації змісту освіти МОН України від 12.02.2019 №22-1/12-Г-46	Групи середнього віку «Грайлики», «Смайлики», «Сонечко»	Петриченко В.І., Самохвал С.Є., Совенко І.В., Шевченко

					Т.В., Казбан Н.О.
3	Духовно-моральне виховання дітей дошкільного віку на християнських цінностях	А.М.Богуш, І.Л.Сіданіч, В.Є. Сучок та ін.	Лист від 29.12.2015 №1/11-19157	Група старшого дошкільного віку «Карамелька»	Шаповалова І.А.
4	Програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку «Казкова фізкультура»	М.М.Єфименко	Лист ПТЗО від 11.06.2014 № 14.1/12-Г-89	Групи середнього та старшого дошкільного віку	Пархоменко С.Ю.
Корекційно-розвивальні програми для дітей спеціальних груп з вадами мови					
1	Інтелектуальна ігротека	Л.Харченко	Протокол №55 від 28.09.2018 засідання експертної групи навчально-методичного центру психологічної служби КЗ СОШПО	групи компенсуючого типу	Будянська О.А.
2	Скарбничка почуттів	О.Будянська	Протокол №14 від 14.11.2019 засідання експертної групи навчально-методичного центру психологічної служби КЗ СОШПО	групи компенсуючого типу	Будянська О.А.
3	Крок за кроком (заняття з подолання заїкання 6-й рік життя)	Л.Ткаченко, І.Кравцова, Л.Стахова	Лист ІМЗО від 22.02.2018 №22.1/12-Г-111	групи компенсуючого типу	Ткаченко Л.І.
4	Крок за кроком (заняття з подолання заїкання 5-й рік життя)	Л.Ткаченко, І.Кравцова, Л.Стахова	Лист ІМЗО від 22.02.2018 №22.1/12-Г-110	групи компенсуючого типу	Ткаченко Л.І.

5	Організація корекційно-розвивальної роботи в групах для дітей із порушеннями мовлення	М.К. Шеремет, Л.Л. Стахова, І.В. Кравцова, А.І. Кравченко	СумДПУ ім. А.С.Макаренк а, 2014	групи компенсуючо го типу	Ткаченко Л.І., Товолжанськ а Н.А.
6	Програма з корекційно-розвиткової роботи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (заїкання) «Крок за кроком» (старший дошкільний вік)	Л.Ткаченко, І. Деуля, І. Шаповалова	Лист МОН України від 19.11.2020 №1/9-635	групи компенсуючо го типу	Ткаченко Л.І. Деуля І.В. Шаповалова І.А.
Корекційно-розвивальні програми					
1	Програма профілактики дезадаптації дітей раннього віку до умов ДНЗ	Л.Кравцова	Протокол №15 від 20.11.2019 засідання експертної групи навчально- методичного центру психологічної служби КЗ СОППО	Групи раннього віку	Будянська О.А.
2	Безпечний простір (формування стресостійкості)	Авторський колектив	Інститут модернізації змісту освіти МОН України протокол №7 від 25.05.2017	Групи молодшого, середнього та старшого дошкільного віку	Будянська О.А.
Програми гуртків					
1	Методичний супровід застосування фізичних вправ спортивного характеру (елементів флорболу) для зміцнення здоров'я дітей 5-ти і 6-ти років	Л.М.Максименк о, С.В.Дорошенко	Схвалено науково- методичною радою ІМЦ УОН СМР протокол №5 від 3.11.2015	Групи старшого віку	Пархоменко С.Ю.

3	Творчі заняття на матеріалі театрального мистецтва	Граматики фантазії Дж.Родарі		Група старшого дошкільного віку «Посмішка»	Шаповалова І.А.
4	Англійська мова для найменших	Т.Шкваріна О.Низковська	Лист ІТЗО від 28.07.2015 №14.1/12-Г-952	Групи старшого дошкільного віку	Покутна І.Г.

Після припинення дії режиму воєнного стану у 2022/2023 навчальному році будуть працювати гуртки для дітей старшого дошкільного віку: гурток флорболу, англійської мови, театрального мистецтва.

Заняття в гуртках (додаткові освітні послуги на вибір батьків) проводяться на безоплатній основі у II половину дня, після денного сну. Тривалість проведення гурткової роботи – 20-30 хвилин.

Діяльність гуртків здійснюється за такими програмами:

- Гурток флорболу. Методичні рекомендації «Методичний супровід застосування фізичних вправ спортивного характеру (елементів флорболу) для зміцнення здоров'я дітей 5-ти і 6-ти років - керівник – інструктор з фізичної школи культури, схвалено науково – методичного радою Інформаційно – методичного центру управління освіти і науки Сумської міської ради для використання в навчально – виховному процесі, протокол № 11 від 3.11.2015.

- Театральний гурток. Програма Вітаю театру. Парціальна програма (для дітей старшого дошкільного віку) (авт.: Макаренко Л. В.), Лист ІМЗО від 13.11.2019 № 22.1/12-Г-1068.

- гурток англійської мови «Англійська мова для найменших» Т. Шкваріна О. Низковська Лист ІТЗО від 28.07.2015 №14.1/12-Г-952

Мережа груп:

Кількість груп – 15,

із них:

3 групи дітей раннього віку (від 2 до 3 років),

4 групи дітей молодшого дошкільного віку (від 3 до 4 років),

3 групи дітей середнього дошкільного віку (від 4 до 5 років),

3 групи дітей старшого дошкільного віку (від 5 до 6(7) років),

2 групи спеціальні групи для дітей з вадами мовлення.

Навчальний рік починається 1 вересня 2022 року і закінчується 31 травня 2023 року.

З 1 червня по 31 серпня триває оздоровчий період, під час якого освітня робота формується відповідно до вимог чинного законодавства.

Режим закладу освіти розроблено з урахуванням проведення освітньої роботи.

У звичайному режимі роботи заклад працює в умовах 5-ти денного робочого тижня, для 14 груп – 10,5 годин відповідно до режиму, 1 група – 12 годинна (чергова).

1 група (чергова) – група середнього дошкільного віку №3 «Грайлики» працює 12 годин на день з 7.00 годин до 19.00 години. Інші 14 груп працюють 10,5 годин – з 7.30 годин до 18.00 (годин).

На час воєнного стану розроблено орієнтовний режим роботи:

Процеси	Розподіл часу
Робота ЗДО в черговому режимі	07.00-08.50
Зустріч дітей	08.50-08.55
Вхід до групового приміщення зі збереженням дистанції з іншими групами, температурний скринінг	08.55-09.05
Фронтальні, групові та індивідуальні заняття (з врахуванням перерви 10 хв, та 5хв для інтегрованого заняття)	09.10-11.00
Бесіди вихователя з батьками, повернення дітей додому	11.05
Підготовка та проведення занять в онлайн режимі	11.30-13.00
Проведення консультацій з батьками	13.30-14.00
Робота ЗДО в черговому режимі	14.00-19.00

!!! Під час повітряної тривоги всі учасники освітнього процесу (педагоги, батьки, діти та інший персонал ЗДО) повинні пройти в найближче укриття.

Розпорядок дня розроблений для кожної вікової групи.

Мова навчання – українська.

З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вищезазначених освітніх програм та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності», Листа МОНУ від 27.07.2022 №1/8504-22 «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022/2023 н.р.» загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

Види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень за віковими групами			
	група дітей раннього віку (від 2 до 3 років)	група дітей молодшого дошкільного віку (від 3 до 4 років)	група дітей середнього дошкільного віку (від 4 до 5 років)	група дітей старшого дошкільного віку (від 5 до 6 (7) років)
Ознайомлення із соціумом	1	1	1	1
Ознайомлення з природним довкіллям	-	-	-	1
Художньо-продуктивна діяльність	2 - музична діяльність 1 - малювання 1 - аплікація/ ліплення	2 - музична діяльність 1 - малювання 1 - аплікація/ ліплення	2 - музична діяльність 1 - малювання 1 - аплікація/ ліплення	2 - музична діяльність 2 - малювання 1 - аплікація 1 - ліплення

Сенсорний розвиток	1	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	-	-	1	1
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	1	1	1	2-мовленнєве; 1-елементи грамоти
Здоров'я та фізичний розвиток	2	2	2	2
	1 Інтегроване 1 – мовлення + природа+ сенсорика	<i>І- Комплексне:</i> 1 соціум + мовлення <i>І- Інтегроване:</i> 1 мовлення + природа+логіко-матем.	<i>І- Комплексне:</i> природа+ мовлення <i>І-Інтегроване:</i> мовлення + соціум + малювання	<i>І-Комплексне:</i> соціум + мовлення <i>І-Інтегроване:</i> природа+ соціум + логіко-матем.
Загальна кількість занять на тиждень	10	11	12	15

Примітки:

1. Заняття з художньої літератури планується таким чином: у середній та старшій групах 1 заняття на тиждень може бути проведено за рахунок кількості занять з художньо-продуктивної діяльності; з розвитку мовлення у II молодшій групі; у I молодшій групі та групі раннього віку інтегруватися у вище названі заняття. Художньо-продуктивна діяльність (образотворча) може проводитися у другу половину дня у дошкільних групах (4-ий, 5-ий, 6-ий р. ж.).

2. Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей. Фізкультурні заняття можуть проводитися у другу половину дня у дошкільних (4-ий, 5-ий, 6-ий р. ж.) групах.

3. Заняття гуртків у групах з довготривалим терміном перебування проводяться для дітей, які відвідують навчальні заняття, у інші дні, щоб запобігти перевантаження дітей. З перелічених гуртків діти відвідують заняття відповідно до своїх інтересів та побажань батьків. Кількість занять на тиждень не перевищує гранично допустиме навчальне навантаження на дитину.

4. Максимально допустима кількість занять у першій половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій – трьох організованих навчальних занять. Зменшення навантаження на дітей відбувається за рахунок реалізації блочно-тематичного принципу планування, проведення інтегрованих занять, під час яких реалізуються завдання занять різних типів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми лініями Базового компонента та комплексними і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку); руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній; сенсорно-пізнавальній; мовленнєвій; трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. На кінець навчального року формується модель випускника кожної групи.

Рівень сформованості компетентностей різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми раннього та дошкільного віку. Метою моніторингу є виявлення ступеня відповідності результатів діяльності закладу стандартам і вимогам дошкільної освіти. Змістом моніторингу є фіксування результатів фіксування результатів особистісних досягнень дітей за певний час

Для здійснення моніторингу пропонується організувати : контрольні та підсумкові заняття, міні заняття з окремими дітьми, спостереження за дітьми, дидактичні ігри та вправи, розвивальні ігри.

Розділ II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх напрямків, логічна послідовність їх вивчення

Зміст освітнього процесу в ДНЗ у 2022/2023 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх напрямів Базового компоненту дошкільної освіти:

Освітній напрям	Зміст освітнього процесу
<u>Особистість дитини</u>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p><u>Рухова компетентність</u> Має сформовані життєво необхідні рухові уміння та навички, розвинені фізичні якості, достатній руховий досвід, який дозволяє застосовувати адекватні фізичні зусилля відповідно до ситуації. Володіє власним тілом, свідомо реагує на елементарні потреби організму, витримує відповідно до віку фізичне навантаження. Виявляє вольові зусилля у руховій діяльності, координує рухи, уміє орієнтуватися в просторі. Здатна самостійно застосовувати руховий досвід у повсякденному житті, оцінює і регулює можливості власного тіла. Володіє основними рухами (ходьба, біг, стрибки, лазіння, метання). Виконує з різних вихідних положень вправи на предметах, з предметами та без них. Володіє елементарними навичками загартування та особистої гігієни. Прагне бути охайною. Самостійно виконує основні гігієнічні процедури. Без нагадування дорослого користується основними гігієнічними засобами та предметами догляду за тілом. Намагається контролювати власну поставу; усвідомлює вплив постави на здоров'я, естетику рухів; виконує комплекс вправ для запобігання порушенням постави та плоскостопості.</p> <p><u>Здоров'язбережувальна компетентність</u> Навички: дотримується правил здоров'язбережувальної поведінки. Повідомляє дорослому про погане самопочуття, під його керівництвом виконує необхідні лікувально-профілактичні процедури. Уміє оцінювати поведінку власну та інших людей щодо дотримання здорового способу життя. Бере участь в оздоровчих та фізкультурно-розвивальних заходах. Дитина демонструє здатність скористатися номером телефону основної служби допомоги (пожежна, медична, поліція). Володіє навичками безпечної поведінки при агресивному поведженні однолітків, інших дітей або дорослих.</p> <p><u>Особистісна компетентність.</u> Навички: характеризує себе як він / вона, а в майбутньому чоловік / жінка. Прагне досягати поставленої мети особистої діяльності. Має навички обходитися своїми силами, самостійно в знайомих ситуаціях. За необхідності вміє звертатися по допомогу. Здатна встановлювати причинно-наслідкові та смислові зв'язки між подіями життя, своїми переживаннями. Адекватно реагує на різні життєві ситуації, управляє собою, намагаючись стримувати негативні емоції, співвідносить характер емоційної поведінки з її наслідками для інших. Передбачає результати своєї діяльності, знає їхнє значення для себе і тих, хто поряд, усвідомлює свою відповідальність за</p>

	вчинене. Виявляє самоповагу (Я — хороша / хороший), повагу до інших (інші також хороші), власну гідність.
<u>Дитина в соціумі</u>	<p><i>Передбачає:</i> <u>Соціально-громадянська компетентність</u> Ідентифікує себе та діє відповідно до соціальної ролі: донька / син, брат / сестра, онука / онук, друг / подруга тощо; демонструє елементарні навички емоційної саморегуляції, виражає почуття за допомогою слів, міміки, жестів; пояснює причину своїх емоцій, усвідомлює те, що інші люди переживають різні емоційні стани, їм буває радісно, боляче, образливо тощо. Звертається по допомогу до однолітків та знайомих та/або надає її, вміє отримувати задоволення від надання допомоги іншим. Дотримується соціальних правил та норм поведінки, домовленостей у щоденній життєдіяльності; бере участь у визначенні та прийнятті правил співжиття в родині, групі закладу дошкільної освіти, колі друзів. Уміє порозумітися, домовитись з іншими в конфліктних ситуаціях, вживає у спілкуванні з дорослими й однолітками ввічливі слова. Пропонує ідеї для гри, долучається до різних видів діяльності, бере участь у прийнятті рішень щодо особистих питань та життя колективу. На рівні можливостей дошкільного віку визнає цінності демократії (готовність брати на себе відповідальність, вміння висловлювати власну думку та приймати думку іншого, вміння розв'язувати конфлікти шляхом діалогу; вміння слухати й спостерігати).</p>
<u>Дитина в природному довкіллі</u>	<p><i>Передбачає:</i> <u>Природничо-екологічна компетентність</u> Дитина виявляє здатність спостерігати за природними об'єктами та явищами планети Земля та видимими об'єктами Космосу; спроможна класифікувати та групувати природні об'єкти рослинного й тваринного світу за характерними ознаками; здатна самостійно чи з незначною допомогою дорослого проводити нескладні досліді з пізнання властивостей об'єктів природи, спостерігати за явищами природи та помічати зміни у стані природи й погоди, оцінювати метеорологічні явища (температура повітря, вітер, опади тощо); здатна до адекватної поведінки на основі оцінки природних явищ та стану погоди. Здатна з допомогою дорослого вирощувати рослини, доглядати за домашніми улюбленцями та піклуватись про них; демонструє дотримання правил природодоцільної поведінки, навички бережливого ставлення до ресурсів; відгукується на пропозиції дорослого зберігати й покращувати природне довкілля чи надавати допомогу живим об'єктам природи.</p> <p><u>Навички, орієнтовані на сталий розвиток</u> Може пояснити на елементарному рівні необхідність сталого способу власного життя, свідомо обирає дії, спрямовані на зміцнення власного здоров'я, виявляє відчуття особистої причетності до збереження ресурсів планети і власної країни. Здатна пояснити, чому потрібно економно витрачати воду, папір, електроенергію, як це пов'язано зі збереженням лісових, водних запасів планети, клімату; демонструє навички розумного споживання енергії, паперу та води. Здатна не лише усвідомлювати важливість правил у суспільному житті, смисл конкретного правила, а й уміти пояснити іншому, чому варто вчиняти так, а не інакше. Володіє і доречно вживає слова із широкої палітри мовних формул, необхідних для обслуговування різних ситуацій (вітальні слова, слова-звертання, прохання чи пропозиція допомоги, дякування, вибачення тощо); виявляє доброзичливе ставлення до людей, які її оточують.</p>

Мовлення
дитини

Передбачає:

Мовленнєва компетентність

Ефективно спілкується рідною мовою, свідомо намагається говорити виразно і правильно, чітко промовляючи звуки і слова відповідно до орфоепічних норм української мови; регулює дихання і темп у процесі мовлення; володіє силою, висотою, тембром голосу, володіє вербальними і невербальними засобами виразності. Виявляє навички звукового аналізу простих слів. Вживає всі частини мови, граматичні категорії, різні за складністю типи речень; володіє елементарними навичками корекції та самокорекції мовлення; узгоджує слова у словосполученнях і реченнях згідно з мовними нормами (рід, число, відмінок, дієвідміна, клична форма тощо).

Ініціює і підтримує розпочату розмову в різних ситуаціях спілкування, відповідає на запитання співрозмовника і звертається із запитаннями, орієнтується в ситуації спілкування, вживає відповідні мовні і немовні засоби для вирішення комунікативних завдань; дотримується правил мовленнєвої поведінки та мовленнєвого етикету.

Складає різні види розповідей: описові, сюжетні, творчі (розповіді-повідомлення, роздуми, пояснення, етюди), переказує художні тексти, складає за планом вихователя і самостійно казки і різні види творчих розповідей; розповідає про події із власного життя, за змістом картини, художніх творів, на запропоновану тему, за ігровою та уявлюваною ситуаціями, за результатами спостережень та власної діяльності; самостійно розповідає знайомі казки, переказує зміст художніх творів, користується пояснювальним мовленням (пояснити хід наступної гри, майбутній сюжет малюнка, аплікації, виробу); планує, пояснює і регулює свої дії; імпровізує, розмірковує про предмети, явища, події, друзів; робить елементарні узагальнення, висновки; висловлює зв'язні самостійні оцінні судження стосовно різних явищ, подій, поведінки людей, героїв художніх творів.

Виявляє здатність до словесної творчості у різних видах мовленнєвої діяльності.

Комунікативна компетентність

Вільно й невимушено вступає в розмову з дітьми і дорослими, використовуючи різні форми звертання та репліки; виявляє ініціативу в спілкуванні, будує різні типи діалогу між двома-чотирма дітьми; виявляє здатність домовлятися («Нумо так...»), звертатися по допомогу («Допоможіть мені, будь ласка»), пропонувати допомогу («Я можу вам допомогти»); використовує різні вербальні та невербальні засоби для привітання, висловлення подяки тощо; володіє різними формами мовленнєвих висловлювань (питання, зустрічне питання, згода, уточнення, заперечення, сумнів, прохання, вимога, ігрова вимога, дозвіл, порада, відмова, спонукання, задоволення, здивування, вдячність, жаль, невдоволення, вдячність, пояснення, міркування, доказ та ін.) відповідно до різних ситуацій спілкування з дорослими та однолітками.

Може проаналізувати та пояснити причини виникнення суперечливих чи конфліктних ситуацій, виявляє суперечності (невідповідності) та аргументи «за» і «проти», висуває версії можливого розгортання подій («Що б сталося, якби...?», «Слід вчинити так..., тому що...» та ін). Бере участь у перемовинах. Тримається в діалозі невимушено, розмовляє тактовно.

	<p><u>Художньо-мовленнєва компетентність</u></p> <p>Підтримує бесіду про зміст, ідею, характери та вчинки героїв твору, відповідає на запитання дорослого, висловлює свої враження, переживання, оцінно-етичні судження стосовно персонажів, співвідносить оцінки літературних героїв з власною поведінкою, реальними подіями; переповідає відомі казки, оповідання; усвідомлює та пояснює зміст прислів'їв, приказок, доречно використовує їх у мовленні, відгадує описові загадки; інтонаційно передає різні почуття при виконанні літературних творів; відтворює в мовленні образні вислови з художнього тексту; чітко промовляє скоромовки, чистомовки, прислів'я та приказки; бере участь у мовних іграх. На основі засвоєного зразка складає невеличкі розповіді, казкові історії за змістом скоромовок, прислів'їв, власні описові та порівняльні загадки, лічилки, колісанки; придумує іншу кінцівку літературного твору, доповнює текст казки, оповідання додатковими епізодами.</p>
<p><u>Дитина в світі мистецтва</u></p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p><u>Мистецько-творча компетентність</u></p> <p>Пов'язує яскравість образу, зміст твору з кольорами, композицією, формою; звуками, ритмами, динамікою, темпом, рухами, мімікою, жестами, римами, монологами, діалогами. Здатна розрізнити основні жанри живопису (портрет, пейзаж, натюрморт, казковий, анімалістичний), музики (вокальні, інструментальні), вистави різних театрів (ляльковий, музичний). Знаходить просту аналогію між життям і змістом твору, використовує здатність споглядати і услуговуватися в довкіллі для бачення краси у побуті та мистецтві, набувати художньо-продуктивного досвіду мистецької діяльності. Володіє доступними техніками та відображає ними життєві враження та почуття. Виявляє вміння використовувати техніки художньо-продуктивної та декоративно-ужиткової діяльності, експериментує з зображувальними матеріалами, створює художні образи.</p> <p>Має найпростіші навички виконавської культури (декламує, передає рухами характерні ознаки персонажу) та культури глядача (володіє елементарною культурою поведіння під час свят, концертів в освітніх та мистецьких закладах). Має домірні вікові навички співу, слухання музики, музично-ритмічних рухів, гри на дитячих музичних інструментах. Виявляє музикальність, уміння передавати настрій, емоції, почуття в музично-руховій і пісенній творчості, музикуванні та музичній грі. Виявляє навички образного мовлення, акторські здібності. Запам'ятовує сюжетну послідовність спектаклю, своєчасно включається в театралізовані дії. Ідентифікує почуття та вчинки персонажів із власними. Використовує побутові речі як атрибути театралізованої діяльності.</p> <p>Співпрацює з дітьми, зокрема з особливими освітніми потребами, й дорослими заради спільного успіху під час мистецької діяльності — художньо-продуктивної, музичної, театралізованої, розваг, свят. Відгукується на пропозиції щодо оздоблення інтер'єру (на свята), долучається до дорослих під час декорування приміщення. Виявляє елементи естетичного смаку та підтримує естетичні прояви у побуті (доцільність вибору одягу до ситуації, культура прийому їжі, сну, відпочинку та праці, культура поведінки й дотримання елементарних правил етикету під час святкувань). Демонструє за власним бажанням досвід мистецьких дій у самостійній художній діяльності. Виявляє елементарні навички рефлексії — обмірковує з іншими свій мистецький досвід, враження, ставлення до мистецької діяльності.</p> <p>формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей,</p>

	<p>формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.</p>
<p><u>Гра дитини</u></p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p><u>Ігрова компетентність</u> Ініціює організацію ігор з іншими дітьми за власним вибором. Самостійно обирає тему для гри, моделює явища реального життя, розвиває сюжет на основі досвіду та знань, прикладах дорослих, з літературних творів і казок, дотримується правил рольової взаємодії (узгодження, рівності, управління тощо). Разом з іншими дітьми облаштовує ігрове середовище та самостійно чи з незначною допомогою розподіляє ролі. Дотримується правил гри до її закінчення та стежить, щоб усі учасники їх виконували. Уміє підпорядковувати власні дії ігровим задумам, приймати пропозиції інших дітей та узгоджувати їх з усіма учасниками ігрового процесу, використовувати в іграх різні іграшки відповідно до її змісту або предмети-замінники; конструювати ігрове поле за допомогою різних предметів та матеріалів згідно з темою. Уміє налагоджувати партнерські стосунки завдяки діалогічному спілкуванню на основі ігрового задуму, рольової взаємодії або особистих уподобань, проявляє товариськість, толерантність, зважає на думку інших, стримує агресивні прояви, конструктивно розв'язує конфлікти, радіє спільному успіху, дотримується норм та етикету спілкування, висловлює у делікатній формі своє непогодження з пропозиціями ровесника, його діями із розподілу ролей, іграшок, обов'язків. Адекватно оцінює результати власних дій та дій товаришів по команді, виявляє взаємну прихильність, надає перевагу грі як провідній діяльності; використовує власний досвід для створення ігор; здатна гратися сама та з однолітками, виявляє вміння залучити до гри партнерів; намагається творчо розвивати сюжет або придумувати ігри.</p>
<p><u>Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі</u></p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p><u>Предметно-практична, технологічна компетентність</u> Володіє видами предметно-практичної діяльності: конструювання (з будівельного матеріалу, з паперу (оригамі, паперопластика), з природного матеріалу, з деталей конструкторів тощо), наочне моделювання (конструкцій, моделей, наприклад, часу: ранок-день-вечір-ніч, пів року: зима-весна-літо-осінь тощо), проектування, технічної творчості (створення конструкцій, споруд, технічних елементів). Вміє визначати мету, прогнозувати кінцевий результат, планувати послідовність дій, узгоджувати власні дії з діями партнерів. Демонструє сформованість умінь розглядати конструкції, виокремлювати їхні основні складові, співвідносити за розмірами, формами, розташуванням, аналізувати та оцінювати результат своєї роботи та роботи однолітків, вносити корективи, виправляти помилки. Турботливо ставиться до рукотворних виробів. Вміє використовувати зразки та намагається додати самостійні знахідки та рішення у створенні виробів, проявляє</p>

фантазію, винахідливість, імпровізує, використовуючи наявні ресурси, альтернативно застосовує предмети та матеріали, зважаючи на їхні властивості, генерує ідеї та заохочує товаришів бажанням їх реалізувати, прагне довести розпочату справу до логічного завершення.

Виокремлює потрібну інформацію про об'єкти довкілля з малюнку, плану, моделі, схеми, порівнює різні моделі одного й того ж самого об'єкта. Долучається до рукоділля (handmade) з різними матеріалами з метою удосконалення навколишнього життєвого простору.

Сенсорно-пізнавальна, логіко-математична, дослідницька компетентність

Встановлює залежності між числами натурального ряду, величинами, просторовими ознаками; володіє основними одиницями вимірювання часу, величини. Здатна спрямовувати сенсорні процеси відчуття, сприйняття, увагу на пізнання об'єктів довкілля; диференціювати сенсорні еталони за ознаками форми, величини, кольору, просторового розташування; здатна за допомогою власної сенсорної системи досліджувати предмети й об'єкти дійсного світу, виявляти в них спільне і відмінне; використовувати різні способи обстеження, раціональні прийоми порівняння, набуті у процесі взаємодії з дорослими і однолітками; доцільно, усвідомлено використовувати елементарні математичні знання в знайомих та нових пізнавальних ситуаціях; знаходити різні варіанти розв'язання логіко-математичних завдань; аналізувати, узагальнювати, класифікувати, групувати предмети, об'єкти за ознаками форми, величини, кількості, кольору, здійснювати серіацію, елементарне кодування властивостей та якостей предметів, об'єктів за допомогою символічних позначень; робити висновки та узагальнення, самостійно виправляти помилки, оцінювати результати власної роботи, наполегливо досягати кінцевої мети у розв'язанні логіко-математичних, пошуково-дослідницьких завдань.

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітніх програмах, зазначених у розділі І.

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у ДНЗ №26 «Ласкавушка» визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою. *Інваріантна складова змісту* дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за вище названими освітніми лініями. У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної складової, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у блочно-тематичному плануванні освітнього процесу.

З метою підвищення якості освітнього процесу в ДНЗ №26 «Ласкавушка» використовуються **інноваційні педагогічні технології**, а саме:

❖ Міжпівкульні дошки:

- спеціальна група для дітей з вадами мови, вихователі Ніколенко О.Є., Москаленко Л.І., Деуля І.В.;

- учителі-логопеди Товолжанська Н.А., Ткаченко Л.І.

Міжпівкульні (дидактичні) дошки призначені для стимуляції роботи обох півкуль головного мозку. Вправи з міжпівкульними дошками допомагають уникнути стресових ситуацій, поліпшити роботу мозку і всього тіла, а також сприяють гармонійному розвитку особистості та самореалізації у творчому плані.

❖ Технологія саморозвитку М.Монтессорі, Нікітіних:

- група старшого дошкільного віку «Карамелька» вихователі Карпенко С.О., Михайлова О.В.

Самонавчальні засоби – матеріали, з якими вихованець працює, наслідуючи педагога, діючи за зразком, а потім самостійно приступає до їхнього виконання. Індивідуалізація розвитку дошкільників реалізується через взаємодію з матеріалами, з урахуванням права вибору дітей, природних потреб та вікових особливостей.

❖ Технології раннього навчання дітей Г.Домана.

- групи раннього віку «Бєбітошки» вихователі Черєпова Н.В., Бикова Ю.О., «Чомусики» вихователі Шаповал Н.П., Храмова Л.В.

Принциповим положенням технології Г.Домана розвиток мовлення дітей. За такого підходу читання розглядається не як передумова «прискореного розвитку», а як процес оволодіння новою мовною реальністю – письмовим мовленням. Технологія сприяє засвоєнню дитиною десятків тисяч точних, надзвичайно цікавих фактів («бітів знань»).

❖ Методика Олени Янушко

- група раннього віку «Чомусики» вихователь Шаповал Н.П.

Сучасна високоефективна методика розвитку мовлення наймолодших, а також креативні підходи до малювання, аплікації, ліплення.

❖ Коректурні таблиці Н.Гавриш.

- спеціальна група для дітей з вадами мови вихователь Деуля І.В.

Коректурні таблиці використовуємо як засіб розвитку творчості кожного вихованця. Кожного разу вихователі разом з дітьми можуть знаходити нові педагогічні смисли у використанні таблиці: придумувати нові завдання, встановлювати нові закономірності та зв'язки між елементами таблиці.

❖ Теорія розв'язання винахідницьких задач (ТРВЗ)

- група старшого дошкільного віку «Барвінок» вихователі Пигуль Л.М., Балтак Л.М.

Основне завдання, що стоїть перед педагогами – навчати дитину розв'язувати проблеми різного рівня складності з використанням винахідницьких завдань. Вихователі навчають дитину виявляти проблеми, з'ясовувати, чому легкі завдання розв'язуються просто, а важкі – складно. Використовують колективні ігри, ігри-заняття, під час яких діти вчаться

спостерігати навколишню дійсність, виявляти суперечливі властивості предметів, явищ, шукати відповіді на поставлені питання. Педагог орієнтується на вільний та самостійний вибір дитини – предмета, матеріалу, виду діяльності.

❖ Технологія «Су-джок»

- учитель-логопед Ткаченко Л.І.

Впровадження цієї технології в систему оздоровчої роботи садочку – підвищення захисних сил організму, зменшення захворюваності серед вихованців, активізації психічних процесів, зокрема для концентрації уваги, розвитку мовлення, мислення; відновлення фізичних сил організму та зняття напруги.

❖ Мнемотехніка

- музичний керівник Радченко О.О.

Заснована на візуальному сприйнятті інформації з подальшим її відтворенням за допомогою зображень. Основний сенс застосування мнемотабліці для дітей полягає в наступному – для визначення конкретного слова або словосполучення використовується конкретне зображення (картинка), за допомогою якого відбувається схематична замальовка слова. Ретельно вивчаючи представлені зображення, дитина прискореними темпами може запам'ятовувати і відтворювати текстовий матеріал, що допомагає розвивати мову у дошкільнят.

❖ Логічні блоки Дьенеша.

- спеціальна група для дітей з вадами мови вихователі Ніколенко О.Є., Деуля І.В., Москаленко Л.І.

Використання логічних блоків в іграх з дошкільнятами дозволяє моделювати важливі поняття не тільки математики, а й інформатики: алгоритми, кодування інформації, логічні операції; будувати висловлювання з союзами «і», «або», часткою «не» і ін. Подібні ігри сприяють прискоренню процесу розвитку у дошкільнят найпростіших логічних структур мислення і математичних уявлень. За допомогою цих ігор діти успішно опановують в подальшому основами математики та інформатики.

❖ Палички Кюізенера

- вихователі Пігуль Л.М., Іващенко Л.М.

Велика роль паличок Кюізенера полягає в реалізації принципу наочності, поданні складних абстрактних математичних понять у доступній малюкам формі, в оволодінні способами дій, необхідних для виникнення у дітей елементарних математичних уявлень. Важливі вони для накопичення чуттєвого досвіду, поступового переходу від матеріального до матеріалізованого, від конкретного до абстрактного, для розвитку бажання опанувати числом, рахунком, вимірюванням, найпростішими обчисленнями, вирішення освітніх, виховних, розвиваючих завдань і т.д.

❖ Метод «SEND-ART» в логопедичній роботі.

Спостереження і досвід показують, що гра з піском позитивно впливає на емоційне самопочуття дітей і дорослих, і це робить його прекрасним засобом для розвитку і саморозвитку дитини.

В садочку сенд-арт використовують на логопедичних заняттях із дітьми старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення.

Взаємодія з піском стабілізує емоційний стан дитини. Поряд з розвитком тактильно-кінестетичної чутливості та дрібної моторики, дитина вчиться прислуховуватися до себе та промовляти свої відчуття. А це, у свою чергу, сприяє розвитку мовлення, довільної уваги, пам'яті. Але головне – дитина із загальним недорозвитком мовлення отримує перший досвід рефлексії (самоаналізу). Вчиться розуміти себе та інших. Так закладається база для подальшого формування навичок позитивної комунікації.

- ❖ Методика М. М. Єфименка «Театр фізичного розвитку й оздоровлення».

- ❖ Флорбол

- ❖ Степ – аеробіка

- інструктор з фізкультури Пархоменко С.Ю.

Технологія М. Єфименка є оригінальною системою фізичного виховання дітей, розвивальний ефект якої поширюється на загальний розумовий і духовний розвиток.

Проведення фізкультурних занять в садочку проводиться у формі ігрових дійств. Форма фізичної активності дітей – горизонтальний пластичний балет («пластик-шоу»), що поєднує музичність, хореографічність, естетичність дійства. Скорочені програми вихователі використовують як фізкультурні хвилинки, паузи, а також як розваги і свята.

Завдяки Федерації флорболу в Сумській області наші дошкільнята опанували цікаву гру флорбол, яка допоможе зміцнити здоров'я, приєднатися до спортивного руху, а в майбутньому стати видатними спортсменами та прославити нашу країну.

З 2018 року в Ласкавушці проводяться заняття з степ-аеробіки. Степ – аеробіка – це тренування, в основу якого покладено різні способи спуску та підйому на спеціальну степ – платформу. При виконанні вправ на степ – платформах, навантаження на ноги не більше, ніж при виконанні інших видів вправ. Під час занять на степ – платформах покращується вентиляція легенів, поступово формуються навички правильного дихання під час рухів. Ці заняття цілком підходять для дітей старших вікових груп і різного рівня підготовленості.

- ❖ Гра на музичних інструментах.

- ❖ Логоритміка.

- ❖ Body percussion і авторська система Ж. Далькроза для розвитку музичних здібностей дітей

- музичний керівник Шаповалова І.А.

Методика навчання гри на дитячих музичних інструментах розширює сферу музичної діяльності дошкільників, підвищує інтерес до музичних занять, сприяє розвитку пам'яті, уваги, допомагає подоланню сором'язливості, скромності, дає початкове знання музичної мови - порівнювати звуковисотні співвідношення: високо - низько, різні за тривалістю звуку: короткі-довгі.

Логоритмічні заняття спрямовані на всебічний розвиток дитини, вдосконалення його мови, оволодіння руховими навичками, вміння

орієнтуватися в навколишньому світі, розуміння сенсу запропонованих завдань, на здатність долати труднощі, творчо проявляти себе.

Допомагає тілу вчитися реагувати на всі аспекти метро ритмічної організації, акцентуацію, паузи, звуковисотність, модуляційні процеси, динаміку, темп, особливості інтонування й фразування. Багато уваги приділяється справам на концентрацію уваги, розвитку внутрішнього слуху, пам'яті, координації рухів і незалежності окремих частин тіла однієї від одної.

❖ Інтерактивна дошка

- група «Кіндерленд»
- спеціальна група для дітей з вадами мови

Дитина засвоює інформацію не тільки через аудіальний і візуальний канали сприйняття, але й через кінестетичний, що майже не використовується в сучасній педагогіці. Цю ситуацію можуть виправити саме інтерактивні технології - кожна дитина інтуїтивно обирає найзручніший для себе спосіб сприйняття інформації при роботі з інтерактивною дошкою.

Розділ III. Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма ДНЗ визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

Термін навчання. Навчальний рік у Сумському дошкільному навчальному закладі (центр розвитку дитини) №26 «Ласкавушка» Сумської міської ради починається 1 вересня 2022 року і закінчується 31 травня 2023 року, оздоровчий період (під час якого освітня робота здійснюється відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України) – з 1 червня по 31 серпня 2023 року.

Організоване навчання у формі занять проводиться, починаючи з 3-го року життя. Тривалість занять становить:

- у I молодшій групі – не більше 10 хвилин;
- у II молодшій групі – не більше 15 хвилин;
- у середній групі – 20 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями становить не менш 10 хвилин.

Тривалість проведення гурткової роботи – 15-25 хвилин залежно від віку дітей.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2022/2023 навчальному році педагогами закладу будуть проводитися різні форми організації освітнього процесу, у тому числі заняття різних типів. Для якісної організації освітнього процесу проводяться такі заняття (за типами):

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);
- групові (10-12 дітей);
- індивідуально-групові (4-6 дітей);
- індивідуальні (1-4 дитини).

За дидактичними цілями у всіх вікових групах організовуються такі види занять:

- заняття із засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
- контрольні заняття.

За специфікою поєднання змісту та форм роботи в межах заняття проводяться такі заняття:

- інтегровані;

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) та істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

Освітня діяльність у групах планується як у I-й, так і у II-й половині дня відповідно до розкладу занять на тиждень. У другій половині дня можуть плануватися заняття з художньо-продуктивної та діяльності та фізичного розвитку. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку і індивідуальних особливостей дітей.

На час воєнного стану складено орієнтовний розклад занять за змішаною формою (дистанційно або очно в присутності батьків) з обмеженням часу перебування в закладі освіти.

У ДНЗ №26 планування освітнього процесу здійснюється за режимними моментами та блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Блочно-тематичне планування освітнього процесу є одним із ефективних інструментів реалізації принципу інтеграції й сприяє кращому засвоєнню знань, умінь і практичних навичок дошкільників з відповідної теми, яка пропонується для вивчення і закріплення протягом одного-двох тижнів. Інтеграція – це шлях і спосіб формування у дітей цілісної картини світу.

Тип заняття обирає та уточнює педагог (вихователь, музичний керівник, інструктор з фізкультури, вчитель-логопед та ін.) самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Окрім занять, проводяться інші форми спеціально організованої освітньої діяльності:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- екскурсії;
- театралізована діяльність;
- трудова діяльність;
- тощо.

Крім спеціально організованої освітньої діяльності, передбачається самостійна діяльність дітей: ігрова, художня, фізична.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);
- оздоровчих заходів.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться з раннього віку.

З метою реалізації варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти у ЗДО проводиться гурткова робота за інтересами дітей. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності,

розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість.

Вищезазначені форми організації освітнього процесу ЗДО реалізуються в рамках:

- плану роботи Сумського дошкільного навчального закладу (центр розвитку дитини) №26 «Ласкавушка» Сумської міської ради на 2022/2023 н.р.;
- режиму роботи груп та закладу дошкільної освіти.

За окремим планом у закладі організовується оздоровлення дітей, під час якого освітній процес організовується в наступних формах:

- ранкова гімнастика та гімнастика пробудження;
- дозований біг, ходьба по траві, піску, по «доріжці здоров'я», обливання ніг прохолодною водою;
- рухливі та спортивні ігри;
- процедури прийняття сонячних та повітряних ванн;
- екскурсії, цільові прогулянки;
- продуктивні види діяльності;
- ігри з водою, піском;
- конструкторські та творчі ігри;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- організація трудової діяльності;
- літературні розваги, конкурси малюнків;
- змагання, різноманітні конкурси, естафети.

Робота з батьками або особами, які їх замінюють і дітьми (віком від 3 до 5 років) проводиться підгрупами та індивідуально за річним планом роботи.

Організація психолого-педагогічної допомоги батькам або особам, які їх замінюють, будується на основі інтеграції діяльності спеціалістів: вихователів, практичного психолога, медичного працівника.

Розділ IV. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту». Вона включає:

- політики та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада закладу дошкільної освіти формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу дошкільної освіти; типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності.

До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

Рекомендації щодо створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти: постійне та послідовне підвищення якості освіти на основі відстеження динаміки показників освітньої діяльності та освітніх процесів у ЗДО.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

1. Визначення пріоритетних напрямів та показників для оцінювання освітньої діяльності, управлінських процесів у ЗДО.

2. Здійснення вимірювання показників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО та оцінка їх динаміки.

3. Визначення шляхів підвищення якості освіти за результатами оцінювання показників освітньої діяльності та освітніх процесів.

4. Надання допомоги учасникам освітнього процесу щодо підвищення якості освіти.

Напрями, показники, методу збори інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО

Напрями, показники для оцінювання освітніх і управлінських процесів у ЗДО визначаються за результатами аналізу діяльності закладу освіти за минулий навчальний рік та анкетування педагогічних працівників, батьків вихованців щодо якості провадження освітньої діяльності в ЗДО.

Методами збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО є: вивчення документації, спостереження, опитування (анкетування, інтерв'ювання) усіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, дітей, батьків вихованців) та спостереження за дітьми в різних видах діяльності. А також медико-педагогічний контроль за фізичним

розвитком та станом здоров'я дітей на заняттях з фізкультури (система медичних і педагогічних спостережень, аналіз ефективності використання засобів і методів фізичного виховання).

Зміни та доповнення до напрямів, показників, методів збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності й управлінських процесів у ЗДО схвалюються відповідним рішенням педагогічної ради та затверджуються наказом керівника закладу.

Орієнтовні напрями, показники, методи збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО

Напрямок оцінювання	Показники	Методи збору інформації
Освітнє середовище	Забезпечення ЗДО (спортивного, музичного залів, груп) обладнанням відповідно до Типового переліку	Спостереження
	Забезпечення навчально-наочними посібниками та іграшками відповідно до Типового переліку	Спостереження
	Стан території та приміщень. Відповідність санітарно-гігієнічним вимогам	Спостереження, вивчення документації
	Дотримання вимог безпеки життєдіяльності вихованців та охорони праці працівників	Спостереження, вивчення документації
	Створення умов для дітей з особливими потребами	Спостереження, вивчення документації
Освітня діяльність	Якість планування в ЗДО	Вивчення документації
	Діяльність керівника ЗДО	Опитування, вивчення документації
	Система внутрішнього моніторингу	Вивчення документації
	Організація та здійснення освітнього процесу в ЗДО	Спостереження, вивчення документації
	Рівень реалізації компетентнісного підходу	Спостереження, вивчення документації
	Діяльність вихователя	Спостереження, вивчення документації
	Організація та здійснення методичної роботи	Вивчення документації
	Співпраця з батьками вихованців	Опитування, вивчення документації
Результати освітньої діяльності	Рівень засвоєння вихованцями старших груп вимог БКДО за освітніми лініями	Спостереження

Основні політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЗДО

Основними політиками забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЗДО є:

- забезпечення публічної інформації про діяльність закладу освіти (ст. 30 Закону України «Про освіту»);

- дотримання принципів академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників (ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- створення умов щодо професійного зростання педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (зі змінами).

Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО визначено:

- відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.

Відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку здійснюється відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти. У якості інструментарію використовуються карти спостереження.

Для забезпечення об'єктивності та достовірності даних важливо дотримуватись принципів академічної доброчесності, у тому числі справедливого оцінювання.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти». Для проведення внутрішнього моніторингу розробляється відповідна програма.

Самооцінювання освітньої діяльності включає:

- самооцінку показників освітньої діяльності та управлінських процесів;
- оцінювання педагогічними працівниками своєї діяльності.

Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти

1. Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО.
2. Підвищення якості освіти в ЗДО на основі прийняття ефективних управлінських рішень.
3. Створення атмосфери довіри до ЗДО серед педагогічних працівників та батьків вихованців.

Висока якість дошкільної освіти буде забезпечена спільними зусиллями управлінської та методичної служби, педагогів та батьків, діяльність яких націлена на досягнення оптимальних результатів освітньої роботи з дітьми раннього і дошкільного віку, наступності у реалізації як навчальних, так і основних виховних завдань.